

Ett intressant försök för att på biologisk väg hindra igenväxning av sjöar pågår just nu i Ösbysjön utanför Stockholm. Institutet för Vatten- och Luftvårdsforskning har hand om verksamheten som nu pågått i ett års tid. Redan nu har man nått mycket goda resultat. 98 procent av sjön var igenväxt när IVL satte igång sina försök. Nu ligger ca 50 procent öppen! Vilket är då det undergörande medlet? Svaret är gräskarpen, en fisk som importeras från Ungern där den odlas.

Sverige är den nordligaste breddgraden som gräskarpen prövats på och den tycks ha anpassat sig bra. Enda problemet är att den är relativt svårödlad och den lever nu endast i Amurfloden i Östasien. Följaktligen måste den importeras. Tills helt nyligen tog man den från Polen, men det har nu införts importförbud så nu är fisken alltså ungersk.

MILJÖ OMBUDSMANNEN

LAND Tel 08/14 16 00
105 33 Stockholm

Fil kand Bengt Arling, som leder försöken, berättar om hur sjön bör vara beskaffad för att bli försökssjö:

— Det får för det första inte vara något till- eller avlopp. Sedan får det inte finnas rovfisk i sjön och den bör vara liten (för bevakningens skull) och grund dvs varm.

— Det bör naturligtvis också finnas en lämplig finansör. Vi hade senast begärt 38.000 kronor i anslag och staten och Danderyds kommun delade på den summan så vi fick vad vi begärde. 30 procent av det är själva fiskkostnaderna, resten är undersökningskostnader.

Vilka är då resultaten hittills?

— Vi har lyckats eliminera ca 50 procent av växligheten, men växtmängden varierar från år till år varför det är svårt att ange mängden i siffror. Vidare har vi i vintras, för första gången på mycket länge, hittat syre på botten. För övrigt kan jag säga att ett gott resultat betyder i det här fallet

inte en växtfri sjö utan större erfarenhet. En ettårig gräskarp t ex väger ca 3 hg och äter alltså mindre än en treårig som väger omkring ett kilo.

— Just nu har vi 400 ettåringar plus de överlevande från förra året. Vi hade velat ha tvååringar nu, men importförbudet från Polen kom emellan. Nästa säsong hoppas vi ha tvååringar för att få nya erfarenheter. Nu vet vi ju inte vilken ålder, vilken typ eller vilken mängd som är bäst ur forskningssynpunkt. Det vill vi ta reda på innan vi sätter igång försök i större skala. Dessutom måste nästa sjö vi gör försök i, vara annorlunda än Ösbysjön, just för att vi ska få större erfarenhet av denna växtätande fisk.

Avslutningsvis säger Bengt:

— Vi hoppas kunna odla fisken här i Sverige inom en snar framtid för som det nu är går ju mesta tiden åt att skaffa hit den. Det är svårt att arbeta och planera i egen takt när man aldrig vet hur lång tid det tar innan fisken är här.